

У 2018 році мінімальна заробітна плата за січень – грудень становила 3723 грн. З таблиці видно, що номінальна заробітна плата за останні роки постійно зростала, але реальна у 2014 році знизилася на 6,5% та у 2015 році – на 20,2% порівняно з попередніми роками. Це викликано переважно високими темпами інфляції [1].

Основні висновки. Для підвищення економічного добробуту населення державна політика має бути спрямована на вирішення питань, пов'язаних зі зростанням доходів, забезпеченням належного рівня оплати праці у всіх сферах економіки і гарантуванням соціальних виплат для соціально вразливих категорій населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Електронний ресурс – Режим доступу http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/infografika/2018/soes/ukr/sed/ser_09_2018.pdf

Вікторія Кириченко,
студентка 2-го курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **В. А. Швачко,**
ст. викладач (БДПУ)

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Актуальність дослідження. Соціально-економічне становище в країні породжує необхідність використання інноваційних підходів в проведенні реформ, головним завданням яких є забезпечення розвитку, стабільності та соціальної безпеки. Незважаючи на тривалість соціальних реформ, за період незалежності в державі нажалі не сформовано ефективної системи соціального захисту населення. Крім того, нові ризики соціальної вразливості викликали необхідність структуризації інституціональної системи соціального захисту.

Ступінь досліджуваності проблеми. Питанням організації і управління соціального підприємства та вдосконаленню організаційно-економічного механізму приділяється велика увага в західній і вітчизняній науковій літературі. Серед вчених, що досліджували цю проблематику, можна відзначити Р.Акоффа, І. Ансоффа, В. Алієва, М. Вебера, Б. Мільнера, М. Портера, Р. Фатхутдінова, А. Шеремета та ін. Теоретичні і практичні питання знайшли відображення в працях М. Наумова, І. Мазур, Г.Осовської, Н. Рудик.

Мета дослідження. Визначити, що одним із інноваційних напрямів є розвиток інституту соціального підприємництва, який при належному виконанні функцій може стати інструментом, що сприятиме не лише вирішенню соціальних проблем, а й інноваційному соціально-економічному розвитку країни

В Україні, незважаючи на функціонування «150 соціальних підприємств (з 2008 р. по 2017 р. було зареєстровано 112 соціальних підприємств)», [2, с. 7] даний напрям діяльності є інноваційним і

знаходиться на етапі зародження. Передусім, слід підкреслити, що згідно з вимогами, зазначеними Європейським Союзом, організації, які класифікуються як соціальні підприємства повинні відповідати наступним критеріям: займатися економічною діяльністю, мати чітку соціальну мету, яка є корисною для суспільства, бути незалежними від держави чи інших некомерційних організацій, мати інклюзивне управління. Враховуючи зазначене, можна стверджувати, що дані підприємства, незважаючи на отримання як економічної, так і соціальної вигоди, повинні бути, насамперед, соціально відповідальними. Але слід розмежовувати корпоративну соціальну відповідальність і соціальне підприємництво. Соціально відповідальний бізнес «є добровільною діяльністю підприємств, спрямованою на дотримання високих стандартів господарської діяльності, соціальних стандартів та якості роботи з персоналом, мінімізацію шкідливого впливу на навколишнє природне середовище з метою вирівнювання наявних економічних і соціальних диспропорцій; створення партнерських взаємовідносин між бізнесом, суспільством і державою; покращення результативності бізнесу в довгостроковому періоді» [1]. Зазвичай фахівці розглядають соціальне підприємництво як інноваційну діяльність, направлену на вирішення соціальних проблем. На нашу думку, сутність соціального підприємництва як інституту соціального захисту населення проявляється в його функціях. Головною повинна бути соціальна функція, яка реалізується на основі громадської активності і ініціативності та передбачає пом'якшення і вирішення соціальних проблем на місцевому рівні. Прикладом зазначеного може бути підтримка та соціальна адаптація певних верств населення, соціальне обслуговування населення, соціальний (зелений) туризм, благоустрій території. Соціальна функція вирішує проблеми, пов'язані з відтворенням людини, із забезпеченням належного рівня та якості життя. Але варто підкреслити, що у соціальному підприємстві тісно взаємопов'язаний економічний та соціальний напрям. Таким чином, для вирішення та пом'якшення соціальних проблем необхідні ресурси, які формуються шляхом реалізації економічного компонента. Незаперечним є те, що досягнення соціальних цілей неможливе без економічного зростання, яке зі свого боку залежить від ефективного використання соціальних факторів.

Висновки. Соціальне підприємництво як нове явище, як один з пріоритетних напрямів розвитку малого бізнесу в країні потребує, передусім, нормативного регулювання, державної підтримки, стимулів, належного інформативного простору. В умовах нестабільності соціальне підприємництво, яке функціонує на принципах самоокупності, фінансової стійкості, інноваційності, є новим і необхідним напрямом в системі соціального захисту населення. Сутність соціального підприємництва як соціального інституту полягає у створенні для працездатного населення умов щодо можливості реалізації конституційно закріплених соціальних прав, а для осіб, які не можуть самотійно вирішити соціальні проблеми, – належного механізму підтримки та захисту

ЛІТЕРАТУРА

1. Наумов М. Сутність соціального підприємництва та його роль у соціально-економічному розвитку суспільства// Україна: аспекти праці. – 2014, №4.
2. Підсумковий звіт за результатами дослідження «Соціальні підприємства в Україні». – Київ. – 2017. – 32с.
3. Соціальне підприємництво в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/baza-znan/bibliotekasotsialnoho-pidpriiemtsia/81-pro-sotsialne-pidpriemnytstvo>

Вікторія Кириченко,

студентка 2 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Наук. керівник: **І. С. Ладунка,**

к. екон. н., доцент (БДПУ)

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Ситуація, що склалася на українському ринку праці є досить напруженою та має тенденцію до погіршення. Економічна криза спричинила зміни у сфері праці, зайнятості та працевлаштуванні громадян. Зайнятість населення стає одним з основних індикаторів успішних трансформаційних економічних процесів. Категорія безробіття виступає основною соціально-економічною проблемою вітчизняної економіки та важливою характеристикою конкурентоспроможності ринку праці.

В умовах ринкових відносин, переходу до постіндустріальної стадії розвитку, радикально змінюється трудова діяльність, зайнятість населення, механізми працевлаштування та наймання на роботу економічно активного населення.

Під безробіттям розуміється складне економічне, соціальне і психологічне явище, коли частина економічно активного населення є бездіяльною (не працює) через брак відповідної роботи [1, с. 52].

Сучасний стан реформування національної економіки породжує кризові явища на ринку праці. Вітчизняна статистика фіксує досить значні обсяги і рівень безробіття економічно активного населення. Так, за даними Державної служби статистики України, рівень безробіття в Україні згідно з методологією 17 Міжнародної організації праці у 2004, 2007, 2010 та 2013 рр. становив 8,6%, 6,4%, 8,1 та 7,2% відповідно. Показник безробіття серед міського населення у 2013 році становив 7,1%, серед сільського – 7,3%, серед жінок – 6,2%, серед чоловіків – 8,0%. У віковому розрізі найбільш вразливими виявилися чоловіки у віці 15-24 років, серед них показник безробіття становив 18,2% [2].

Відповідно до Аналітичної записки Державної служби зайнятості України, рівень економічної активності населення знизився, з 65,2% за 9 місяців 2013 року до 63,0% за 9 місяців 2014 року. У тому числі серед осіб працездатного віку цей показник знизився з 73,2% за 9 місяців 2013 року до 71,9% за 9 місяців 2014 року.